

Ivo Pevalek, Vegetaciona Snimka Sjevero-Dalmatinskog Otoka Silbe u Mjesecu Svibnju. (Vegetationsaufnahme der nord-dalmatinischen Insel Silba (Selve) im Monate Mai.) Sep. Abd. a d. «Nastavnog Vjesnika». Bd. XXIII. H. 5. Zagreb 1914. 8°, 10 pp. (mit deutschem Resumé).

Egy Selve szigetére tett kiránduláson észlelt virágos és edényes virágtalan növényeket sorolja fel.

Enthält die während eines Ausfluges auf dieser Insel beobachteten Phanerogamen u. Gefäßkryptogamen. D.

Külföldi botanikai dolgozatok ismertetése.

Referate über ausländische botan. Arbeiten.

Dr. August v. Hayek: Die Pflanzendecke Oesterreich-Ungarns. Wien, 1914. (Franz Deuticke).

Ez alatt a cím alatt egy nagyszabásúnak tervezett mű jelenik meg, melyből az előtűnk fekvő 1. és 2. füzet az általános részt (a különböző faktorok befolyása a növények elterjedésére, a klímának a növényvilágra való vonatkozásai, a klímaváltozások földünk történetében, a növény-szövetkezetek — valamennyi lehető rövidséggel, de mégis a legmodernebb kutatások tekintetbevételével összefoglalva) s a speciális rész egy töredékét (a szudetai tartományok) tartalmazza.

Mint azt egy ilyen hivatott tolltól másképp nem is várhatuk, az anyag kiválasztása és elrendezése teljesen megfelelő szerző ama céljának, hogy nemcsak a szakembernek, hanem a szélesebb érdeklődő közönségnek is egy könnyen hozzáférhető s minden tudnivalót lehető rövidséggel közlő összefoglalást nyújtson monarchiánk növényzetéről.

Unter diesem Titel erscheint ein gross angelegtes Werk, von welchem uns die Lief. 1 und 2 enthaltend den allgemeinen Teil (Einfluss verschiedener Faktoren auf die Verbreitung der Pflanzen, Klimate in ihren Beziehungen zur Pflanzenwelt, Aenderungen des Klimas im Laufe der Erdgeschichte, Pflanzengenossenschaften — alles in möglichster Kürze, doch mit Rücksichtnahme auf die Ergebnisse der modernsten Forschung verfasst) und ein Bruchstück des speziellen Teiles (Die Sudetenländer) vorliegt.

Wie es von Seite einer so berufenen Feder nicht anders zu erwarten war, entspricht Auswahl und Anordnung des Stoffes vollkommen dem Zwecke, nicht nur dem Botaniker vom Fache, sondern auch weiteren Kreisen eine leicht zugängliche und doch alles Wissenswerte in möglichster Kürze mitteilende Zusammenfassung unserer Kenntnisse über die Pflanzendecke unserer Monarchie zu liefern.

Szerző műve hazánkban tekintetbevételével annak, hogy manapság nálunk azzal a veszélylyel állunk szemben, hogy a növénygeographiai kutatás az elemi ismeretek elsajátításán könnyedén túltéve magát egészen elhibázott utakra téved, valóságos missziót teljesít, mivel a szerző éles kritikus szemétől s a növénygeographiai kérdésekben való járatosságától és — last not least — alapos növény- és elterjedési ismereteitől biztosan elvárhatjuk, hogy ezekkel az irányokkal a legenergikusabban szembe szállani fog.

Az illusztrációk gondos összeválasztása is bizonyára oda fog hatni, hogy a munkának nagy elterjedést biztosítson.

A mű 2 kötetben — mindegyik kötetre körülbelül 5 füzetet számítva — fog teljessé válni. Egy füzet ára 6 korona.

In Ungarn dürfte das Werk in Anbetracht dessen, dass bei uns die pflanzengeographische Forschung, sich über Aneignung elementarer Kenntnisse leichtfertig hinwegsetzend, vollkommen verfehlte Bahnen einzuschlagen droht, geradezu eine Mission erfüllen, da wir bei dem scharfen kritischen Blick des Verfassers, seiner Gewandtheit in pflanzengeographischen Fragen und — last not least — seinen gründlichen Pflanzen- und Verbreitungs-Kenntnissen sicher erwarten können, dass er diesen Richtungen auf das energischste entgegen treten wird.

Die sorgfältige Auswahl der Illustrationen wird auch sicher dazu beitragen, dem Werke eine große Verbreitung zuzusichern.

Es wird in 2 Bänden zu je etwa 5 Lieferungen komplet sein. Preis jeder Lieferung 6 Kronen.

D.

Ginzberger, Dr. A. : Der Schutz der Pflanzenwelt in Niederösterreich. Blätter für Naturkunde und Naturschutz Niederösterreichs. I. Jahrg., 2. Heft.

Sajnos a rendelkezésünkre álló tér nem engedi meg, hogy ennek a nagyon figyelemre méltó írásnak bővebb taglalásába becsátkozhassunk.

Szerző behatóan tárgyalja a természeti tárgyak védekezésének feladatait s azok keresztülvitelét, melynek során néhány új nézőpontot juttat kifejezésre. Befejezésül közli a «természetbarátok tíz parancsolatát».

Leider gestattet der uns zur Verfügung stehende Raum nicht, auf den Inhalt dieser höchst beachtenswerten Schrift näher einzugehen.

Es werden die Aufgaben und die Durchführung des Naturschutzes in eingehender Weise beschrieben, wobei manche neue Gesichtspunkte zum Ausdruck kommen. Die «Zehn Gebote des Naturfreundes» bilden den Schluss. D.

Zapalowicz Hugo: Revue critique de la flore de Galicie XXX-e partie. Bull. de l'Acad. des sciences Cracovie. 1914.

Új *Viola*-fajok és koresok leírása.

A Babiagoráról a *Viola silvestris* × *canina*-t *V. babiogorensis*-néven mint újat írja le. Ennek a kombinációnak legrégibb neve azonban *V. intersita* BECK. Szintűgy több a czikkben újonnan leírt keverékfaj nálunk már más nevet visel. Így:

Viola suavis × *hirta* (*V. bessarabica* ZAP.) = *bihariensis* SIMK.; *V. silvestris* × *arenaria* (*V. sokalensis* ZAP.) = *glauca* M. B.; *V. Ruviana* × *canina* (*V. ranensis* ZAP.) = *dubia* WIESB.; *V. declinata* × *tricolor* (*V. prutensis* ZAP.) = *carpathica* BORB. D.

Dr. Hermann Cammerloher: Die Grünalgen der Adria. Mit 39 Textfig. und 6 Tafeln. Berlin, Verl. von Gebr. Borntraeger 1915, VII. + 141—80. — Mk. 9.20.

Szerző előszavában p. (1—5). az algák gyűjtésére, cultiválására és praeparálására szolgáló útmutatásokkal [musealis czelokra conserválónak ajánlatos: 4% formalina és 96% alcohol keveréke, vagy 40% formalina tengervízzel felhigitva] A systematicus részben (p. 10—124) a különböző nemzetségek, fajok részletes leírását adja, instructivus szövegek közti rajzokkal, p. 125—128 a nemzetségek meghatározására ad egy határozó kulcsot. Literaturajegyzék (p. 127—136), tartalommutató (p. 137—141)-val végződik a nagyon ajánlható kis kötet.

A táblák is nagyon jól sikerültek.

Beschreibung neuer *Viola*-Arten und Bastarde.

Von der Babia-Gora wird *Viola silvestris* × *canina* als *V. babiogorensis* beschrieben; diese Kombination führt bekanntlich als ältesten Namen *V. intersita* BECK. Auch mehrere andere in dieser Schrift neu beschriebene Bastarde führen bei uns schon andere Namen, wie:

Das Vorwort enthält Unterweisungen zum Sammeln, Kultivieren und Präparieren der Algen; [Konservierungsflüssigkeiten für Museumszwecke sind Mischungen von 4% Formol + 96% Alcohol oder eine Verdünnung des 40% Formols mit Seewasser] (p. 1—5). Dann gibt der Verfasser im systematischen Teil (p. 10—124) ausführliche Beschreibungen der verschiedenen Gattungen und Arten von instructiven Textfiguren begleitet; p. 125—138 enthält einen Bestimmungsschlüssel für die Gattungen. Mit Literaturverzeichnis und Namensregister endigt das bestens empfohlene Bändchen, welches gut gelungene Tafeln schmücken. Gy.

Dr. Lujo Adamović: Führer durch die Natur der nördlichen Adria mit besonderer Berücksichtigung von Abbazia.

— Mit 6 farbigen und 24 schwarzen Tafeln und 3 Gartenplänen. Wien und Leipzig (A. Hartleben 1915. Preis in Orig. Leinw. Band: 10 Kronen.

Ezt a mintaszerűen szerkesztett és igen szépen kiállított művet a mi tengermellékünk minden barátjának a legmelegebben ajánlhatjuk.

Tömör rövideggel, könnyen érthető módon, de mégis a tudomány mai állásának színvonalán tárgyalja a terület fizikai és biológiai viszonyait; mellékesen legyen itt megjegyezve, hogy a mű az abbaziaai joggal híres parkültetvényeknek is egy igen sikerült leírását tartalmazza. Külön is érdemes a felemlítésre az a fejezet, amely a természetes tájképalakulatokat írja le, ahol képzett növénygeographus szerzőnk természetesen legsajátosabb elemében lévén, helyes érzékkel választotta ki tapasztalatainak gazdag tárházából mindazt, ami alkalmas arra, hogy részint szélesebb körökben is e tárgykör iránt érdeklődést keltsen, részint pedig hogy a középeurópai embernek a délvidéki növényzet megpillantásakor felébredő tudássonjáját kielégítse.

A képek javarésze kiválóan sikerült eredeti felvételek reprodukciói, részben pedig a szerzőnek autochromatikus felvételei.

Dieses musterhaft redigierte und sehr schön ausgestattete Werk können wir allen Freunden unseres Litoralgebietes auf das beste empfehlen. Es enthält in angemessener Kürze eine leicht verständliche und doch dem heutigen Stand unseres Wissens entsprechende Darstellung der physikalischen und biologischen Verhältnisse dieses Gebietes; dass es auch eine treffliche Beschreibung der mit Recht berühmten Gartenanlagen Abbazias enthält, sei nur nebenbei bemerkt. Hervorgehoben zu werden verdient der Abschnitt, welcher die Schilderung der natürlichen Landschaftsformen enthält, in welchem sich unser trefflicher Pflanzengeograph offenbar in seinem eigentlichen Elemente befunden und mit richtigem Takt aus seinem reichen Erfahrungen alles das herausgeschöpft hat, was geeignet ist auch in weiteren Kreisen Interesse für diesen Gegenstand zu erwecken resp. den Wunsch nach Belehrung, der sich in jedem Mitteleuropäer beim Anblick der südlichen Pflanzengesellschaften rege macht, zu befriedigen. Die Abbildungen sind z. gr. T. Reproduktionen vortrefflicher Originalaufnahmen, z. T. Autochromaufnahmen des Verfassers.

D.

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Ungarische Botanische Blätter](#)

Jahr/Year: 1914

Band/Volume: [13](#)

Autor(en)/Author(s): diverse

Artikel/Article: [Külföldi botanikai dolgozatok ismertetése. Referate über ausländische botan. Arbeiten. 357-360](#)